

**PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU PLACÓWEK SZKOLNO – WYCHOWAWCZO – REWALIDACYJNYCH
W CIESZYNIE**

na rok szkolny 2024/25

SPIS TREŚCI:

Wstęp

ROZDZIAŁ I

Podstawa prawna programu wychowawczego

ROZDZIAŁ II

Misja szkoły.

ROZDZIAŁ III

Sylwetka absolwenta

ROZDZIAŁ IV

Cele ogólne

ROZDZIAŁ V

Struktura oddziaływań wychowawczych

ROZDZIAŁ VI

Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2024/25

ROZDZIAŁ VII

Harmonogram działań.

ROZDZIAŁ VIII

Ewaluacja.

Szkolny Program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Placówek Szkolno Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie na rok szkolny 2024/25 opiera się na wartościach ustalonych przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Program ten jest zgodny ze statutem szkoły oraz wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania.

Główne założenia programu to:

- **Współpraca całej społeczności szkolnej:** Wychowanie jest wspólnym zadaniem rodziny i szkoły, uwzględniającym wolę rodziców oraz priorytety edukacyjne państwa.
- **Wszechstronny rozwój uczniów:** Szkoła dba o rozwój fizyczny, emocjonalny, intelektualny, duchowy i społeczny uczniów.
- **Profilaktyka problemów dzieci i młodzieży:** Działania wychowawcze są wspierane przez profilaktykę, skierowaną do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program ten jest integralną częścią szkolnego zestawu programów nauczania i spełnia wymagania podstawy programowej. Określa on cele kształcenia oraz zadania wychowawcze, uwzględniając różne formy oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie szczegółowej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów oraz czynników chroniących i ryzyka w środowisku szkolnym. Uwzględnia on zagrożenia związane z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także inne problemy występujące w szkole.

Program opiera się na:

- Wynikach nadzoru pedagogicznego dyrektora.
- Raportach z programu rządowego “Profilaktyka na miarę”.
- Ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego z roku szkolnego 2023/2024.
- Wnioskach i analizach zespołów przedmiotowych i wychowawczych.
- Innych ważnych dokumentach i spostrzeżeniach nauczycieli, uczniów i rodziców.

Głównym celem programu jest wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem jest również kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- Znajomość założeń programu:** Uczniowie, rodzice i wszyscy pracownicy szkoły powinni być dobrze zaznajomieni z założeniami programu.
- Zaangażowanie całej społeczności szkolnej:** Wszyscy członkowie społeczności szkolnej powinni aktywnie uczestniczyć i współpracować w realizacji zadań określonych w programie.
- Respektowanie praw i kompetencji:** Prawa wszystkich członków społeczności szkolnej oraz kompetencje organów szkoły (dyrektor, Rada Rodziców, samorząd uczniowski) muszą być respektowane.
- Współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym:** Szkoła powinna współpracować z organizacjami pomocowymi wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną.
- Współodpowiedzialność za efekty:** Cała społeczność szkolna powinna czuć się współodpowiedzialna za efekty realizacji programu.

ROZDZIAŁ I

Podstawa prawna programu wychowawczo-profilaktycznego.

Działania wychowawcze podejmowane przez szkołę służące wspieraniu wszechstronnego rozwoju oraz kształtowaniu postaw połączone są z działaniami profilaktycznymi, które umożliwiają korygowanie deficytów i tym samym przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom lub wspieraniu wychowanków w trudnych sytuacjach. Program uwzględnia treści kształcenia dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów oraz do potrzeb środowiska szkolnego, rodzinnego i lokalnego. Powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań ankietowych i konsultacji z rodzicami, nauczycielami i uczniami. Program uwzględnia priorytety polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2024/25

1.Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.

2.Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna- kształtowanie postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.

3.Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych.

4.Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.

5.Rozwój umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

6.Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.

7.Rozwój umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.

8.Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich. (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- Statut ZPSWR
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w ZPSWR

ROZDZIAŁ II

Misja szkoły.

Misją Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie jest przygotowanie niepełnosprawnych uczniów do samodzielności i aktywności życiowej, uwzględniając ich indywidualne potrzeby i możliwości. Proces ten odbywa się na trzech etapach edukacyjnych.

Podstawowymi zasadami pracy szkoły są:

- Indywidualizacja:** Dobór najefektywniejszych metod rewalidacyjnych i dydaktyczno-wychowawczych.
- Bezpieczeństwo i akceptacja:** Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, poszanowania godności i akceptacji dla każdego ucznia, niezależnie od jego wyglądu, pochodzenia, stanu intelektualnego i statusu materialnego.
- Kompensacja braków i wzmacnianie mocnych stron:** Skupienie się na kompensacji braków ucznia oraz wzmacnianiu jego mocnych stron poprzez rozwój zainteresowań i stwarzanie warunków do osiągnięcia sukcesów.
- Działania profilaktyczne:** Promowanie zdrowego stylu życia i zapobieganie zachowaniom ryzykownym i problemowym.
- Wsparcie dla ucznia i rodziny:** Opieka nad uczniem i jego rodziną, zapewnienie poradnictwa pedagogicznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego.
- Integracja ze środowiskiem:** Współpraca z placówkami oświatowymi i instytucjami pomocowymi oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły.

Szkoła realizuje swoją misję również przy pomocy działającego przy niej Stowarzyszenia.

Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie stawia na wysoką jakość kształcenia, wychowania i opieki, opierając się na Indywidualnych Programach Edukacyjno-Terapeutycznych. Placówka jest nowoczesna, otwarta i przyjazna dla dzieci, a jej struktura opiera się na współpracy nauczycieli, uczniów i rodziców.

Kluczowe aspekty działalności szkoły to:

- Przygotowanie do życia:** Uczniowie uczą się radzić sobie z trudnościami i przygotowują się do aktywnego i twórczego życia w zmieniającej się rzeczywistości.
- Rozwój zainteresowań i talentów:** Szkoła jest miejscem, gdzie uczniowie odkrywają i rozwijają swoje pasje, czerpiąc radość i satysfakcję z własnej pracy.
- Edukacja patriotyczna i kulturowa:** Szkoła kształtuje miłość do Ojczyzny, poszanowanie dziedzictwa kulturowego oraz otwartość na wartości kultur Europy i świata.
- Szacunek i tolerancja:** Buduje się w niej postawy szacunku i tolerancji oraz wsparcie dla osób dotkniętych trudną sytuacją, np. związaną z wojną.
- Wszechstronny rozwój:** Szkoła wspiera rozwój intelektualny, społeczny i psychiczny uczniów, zapewniając pomoc psychologiczną i pedagogiczną.
- Współpraca z rodzicami:** Dyrekcja, nauczyciele i pracownicy szkoły wspierają rodziców w wychowaniu ich dzieci.

Misją szkoły jest uwrażliwianie uczniów na prawdę, dobro i piękno, co ma ich przygotować do podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Kluczowe wartości to wzajemny szacunek i uczciwość, które są fundamentem życia w społeczeństwie i państwie. Szkoła kładzie duży nacisk na przekazywanie dziedzictwa historycznego i kulturowego oraz kształtowanie postaw patriotycznych

ROZDZIAŁ III

Sylwetka absolwenta.

Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie stawia sobie za cel wszechstronne przygotowanie osób niepełnosprawnych do satysfakcjonującego funkcjonowania w społeczeństwie. Kluczowe jest, aby uczniowie podejmowali decyzje na miarę swoich możliwości, z poczuciem odpowiedzialności za własny rozwój.

Główne dążenia placówki obejmują:

Wszechstronny rozwój: Przygotowanie uczniów do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Odpowiedzialność za rozwój: Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i odpowiedzialności za własny rozwój

Satysfakcjonujące funkcjonowanie: Zapewnienie warunków do osiągania sukcesów i satysfakcji z życia.

Pragniemy, by uczeń kończący dany etap edukacyjny posiadał następujące cechy:

Absolwent Szkoły Podstawowej niepełnosprawny intelektualnie w stopniu lekkim:

- umie zachować się w sytuacjach ryzykownych zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu
- rozumie, że reguły i przepisy są po to, aby ułatwiać ludziom życie i dawać poczucie bezpieczeństwa
- dąży do rozwoju własnego, kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia
- rozumie, że każdy człowiek jest osobą niepowtarzalną i wartościową
- ma poczucie własnej wartości, szanuje poglądy i przekonania innych
- wypełnia powierzone mu obowiązki, przewiduje skutki działań i ponosi za nie odpowiedzialność
- potrafi podejmować samodzielne decyzje i rozwiązywać problemy
- właściwie reaguje na poczucie winy i krzywdy
- ma ukształtowaną stałą sprawność w czynieniu dobra
- zna historię i kulturę, dziedzictwo cywilizacyjne Europy, własnego narodu i regionu, tradycje szkoły
- ma poczucie przynależności regionalnej i narodowej oraz prezentuje postawy patriotyczne
- tworzy i uczestniczy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, regionu, państwa
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych. Wie, do kogo się zwrócić w sytuacji zagrożenia .

- posiada wiedzę na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.
- posiada umiejętności cyfrowe , ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.
- posiada podstawową wiedzę na temat szkodliwości używek w tym środków psychoaktywnych i ich pochodnych
- dba o rozwój własnych zainteresowań i pasji, w prawidłowy sposób organizuje czas wolny
- podejmuje działania służące zdrowiu, rozwija swoją sprawność fizyczną i utrwała nawyk aktywności ruchowej, posiada umiejętność udzielania pierwszej pomocy.
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- dba o środowisko przyrodnicze
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- przyjmuje właściwą postawę w środowisku szkolnym, rodzinnym i społecznym, rozumie potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy.

Absolwent Szkoły Podstawowej -niepełnosprawny intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym: na miarę swoich możliwości

- stara się kierować się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności
- zna i stara się stosować zasady dobrych obyczajów i kultury bycia
- zna i stosuje formy grzecznościowe
- zna podstawowe wartości i jej znaczenie, próbuje postępować zgodnie z nimi
- potrafi określić własne potrzeby
- dąży do zaspokojenia swoich potrzeb w sposób społecznie akceptowany
- stara się radzić sobie z trudnymi emocjami
- szanuje cudzą własność i mienie społeczne
- zna czynniki zagrażające zdrowiu
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi.
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- posiada podstawowe umiejętności cyfrowe ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.

- ma ukształtowane poczucia przynależności do rodziny ,grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz prezentuje postawy patriotyczne
- nawiązuje poprawne kontakty społeczne, potrafi poprawnie zachować się w miejscach publicznych
- współdziała w grupie Integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- zna pojęcia „dom”, „rodzina”, zna swoje miejsce w rodzinie, oraz funkcje pełnione przez poszczególnych członków rodziny
- uczestniczy w życiu szkoły i środowiska lokalnego
- ma poczucie przynależności narodowej
- szanuje przyrodę, wykazuje zachowania proekologiczne
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych. Wie, do kogo się zwrócić w sytuacji zagrożenia
- posiada wiedzę na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.
- dba o higienę i wygląd zewnętrzny
- zna zasady zdrowego stylu życia oraz dba o swoją aktywność fizyczną jako jego podstawę
- dąży do rozwoju własnych zainteresowań i pasji, w prawidłowy sposób organizuje czas wolny.

Absolwent Szkoły Przysposabiającej do Pracy, niepełnosprawny intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym: na miarę swoich możliwości

- ma ukształtowane poczucie przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz prezentuje postawy patriotyczne,
- ma świadomość własnej tożsamości, akceptuje sam siebie
- samodzielnie podejmuje decyzje, zgodnie z ustaloną hierarchią potrzeb
- ma ukształtowany system wartości; jest przygotowany do rozpoznawania podstawowych wartości
- nawiązuje pozytywne relacje z ludźmi, integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- zna i akceptuje psychiczne, fizyczne i społeczne atrybuty dorosłości
- dba o własne zdrowie i zna czynniki zagrażające zdrowiu i bezpieczeństwu oraz sposoby unikania zagrożeń
- posiada podstawowe umiejętności cyfrowe ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.
- umie zachować się w sytuacjach ryzykownych zagrażających bezpieczeństwu
- posiada podstawową wiedzę na temat szkodliwości używek w tym środków psychoaktywnych i ich pochodnych
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego,

- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- umie poszukiwać pomocy w sytuacjach zagrożenia
- posiada wiedzę na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.
- zna i rozumie prawa obywatelskie
- uczestniczy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, regionu, państwa
- ma poczucie przynależności regionalnej i narodowej
- bierze aktywny udział w życiu rodziny
- dostrzega konieczność wykonania określonej pracy, zadania, stara się być kreatywny
- posiada gotowość do podejmowania pracy
- zna zasady bezpieczeństwa i higieny w pracy
- dąży do rozwoju własnych zainteresowań i pasji, w prawidłowy sposób organizuje czas wolny.

Absolwent Szkoły Branżowej I stopnia-uczeń niepełnosprawny intelektualnie w stopniu lekkim:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia
- ma ukształtowane poczucia przynależności do rodziny ,grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz prezentuje postawy patriotyczne
- ma świadomość własnej tożsamości, akceptuje sam siebie
- samodzielnie podejmuje decyzje, zgodnie z ustaloną hierarchią potrzeb i wartości
- nawiązuje pozytywne relacje z ludźmi, integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- ma ukształtowaną stałą sprawność w czynieniu dobra
- zna i akceptuje psychiczne, fizyczne i społeczne atrybuty dorosłości
- dba o własne zdrowie i zna czynniki zagrażające zdrowiu i bezpieczeństwu oraz sposoby unikania zagrożeń
- podejmuje działania służące zdrowiu, rozwija swoją sprawność fizyczną i utrwała nawyk aktywności ruchowej, posiada umiejętność udzielania pierwszej pomocy.
- umie zachować się w sytuacjach ryzykownych zagrażających bezpieczeństwu
- posiada umiejętności cyfrowe ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.
- umie poszukiwać pomocy w sytuacjach zagrożenia
- posiada wiedzę na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w

szkole i poza szkołą.

- posiada podstawową wiedzę na temat szkodliwości używek w tym środków psychoaktywnych i ich pochodnych
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- zna i rozumie prawa obywatelskie
- zna historię i kulturę, dziedzictwo cywilizacyjne Europy, własnego narodu i regionu, tradycje szkoły, uczestniczy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, regionu, państwa
- ma poczucie przynależności regionalnej i narodowej
- dostrzega konieczność wykonania określonej pracy, zadania. Jest aktywny i stara się być kreatywny
- posiada gotowość do podejmowania pracy
- zna i przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy
- dąży do rozwoju własnych zainteresowań i pasji, w prawidłowy sposób organizuje czas wolny oraz dba o swoją aktywność fizyczną jako podstawę zdrowego stylu życia.

Absolwent Ośrodka Rewalidacyjno -Wychowawczego, niepełnosprawny w stopniu głębokim:

- umie nawiązywać kontakty w sposób odpowiedni do potrzeb i możliwości
- komunikuje się z otoczeniem na poziomie odpowiadającym jego możliwościom
- jest samodzielny w podstawowych sferach życia
- rozumie zjawiska zachodzące w otoczeniu
- jest sprawny w zakresie dużej i małej motoryki
- orientuje się w schemacie własnego ciała oraz w przestrzeni

ROZDZIAŁ IV

Cele ogólne.

ZPSWR prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Zadania zaprojektowane w programie wychowawczo-profilaktycznym placówki podporządkowane są nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój ucznia we wszystkich jego wymiarach, rozbudzenie w nim wiary we własne siły i przygotowanie do życia samodzielnego na miarę możliwości oraz prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowego stylu życia i unikania zachowań ryzykownych. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia

i wych

- **Sfera intelektualna:** Opanowanie podstawy programowej, rozwój zainteresowań, predyspozycji, kreatywności i przedsiębiorczości.
- **Sfera fizyczna:** Zdobywanie wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, zwłaszcza aktywności fizycznej.
- **Sfera psychiczna:** Budowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności. Kształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału oraz tworzenie środowiska sprzyjającego zdrowiu psychicznemu.
- **Sfera społeczna:** Kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, umiejętności analizy wzorów i norm społecznych, dokonywania wyborów oraz doskonalenie umiejętności wypełniania ról społecznych. Kreowanie postaw prospołecznych, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych.
- **Sfera aksjologiczna:** Zdobywanie stabilnego systemu wartości, docenienie znaczenia zdrowia i poczucia sensu istnienia. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych, takich jak epidemie czy kryzys spowodowany działaniami wojennymi

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli adekwatnie do rozpoznanych potrzeb: tworzenie warunków do dzielenia się wiedzą i doświadczeniem oraz stosowanie w codziennej praktyce szkolnej wiedzy i umiejętności zdobytych podczas różnych form szkolenia.
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków
- kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form i uwarunkowań korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, zarówno w szkole, jak i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania klimatu zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą. Udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,

- podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wzmacnianie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom

W roku szkolnym 2024/2025 najważniejsze *działania w pracy wychowawczej* są ukierunkowane na:

- stworzenie uczniom przestrzeni do kształtowania umiejętności współpracy, autonomicznych zespołów, planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów
- stworzenie sieci wsparcia w relacji dorośli – rówieśnicy, która pozwoli uczniom postrzegać wsparcie rówieśnicze jako umiejętność reagowania na oznaki problemów koleżanek i kolegów
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- kształtowanie postawy asertywności oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji.
- motywowanie uczniów do systematycznej realizacji obowiązku szkolnego.
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Główne zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie uczniów i rodziców z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym placówki i obowiązującymi w niej procedurami oraz Standardami ochrony małoletnich.
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- utrwalanie znajomości zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły, w domu w kontaktach z obcymi.
- dalsze propagowanie zasad zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień w tym uświadomienie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem
- komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji.
- dostarczenie uczniom wiedzy o szkodliwości używek. Kształtowanie wśród uczniów postaw zapobiegających podatności na ryzyko kontaktu z lekami używkami, substancjami psychotropowymi, środkami odurzającymi i dopalaczami.
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych- zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna, troska o zdrowie psychiczne.
- Nabywanie przez uczniów umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej.
- nasilenie działań zmierzających do eliminacji palenia papierosów przez uczniów

- kształtowania właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych
- uczenie rozumienia własnych emocji i rozwijanie umiejętności wyrażania ich oraz radzenia sobie ze stresem i sytuacjami kryzysowymi.
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

Zadania Programu wychowawczo -profilaktycznego będą realizowane w formie zajęć zorganizowanych na terenie Ośrodka, jak i poza nim, działań podejmowanych wspólnie z instytucjami pomocowymi, środowiskiem lokalnym, władzami samorządowymi oraz rodzicami i prawnymi opiekunami uczniów z wykorzystaniem narzędzi i zasobów cyfrowych oraz w razie potrzeby metod kształcenia na odległość. Cele programu wychowawczo- profilaktycznego są spójne z wizją i oczekiwaniami rodziców.

ROZDZIAŁ V.

Struktura oddziaływań wychowawczych.

Dyrektor

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole;
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań;
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i innych specjalistów – powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny

Rada pedagogiczna:

- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców;
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego;

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia;
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów;
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją, skutkami pandemii
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z sytuacją polityczną na świecie/ wojna na Ukrainie/
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach;
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie; zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów;
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i specjalne potrzeby uczniów;
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców ze prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;

- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu;
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniem;
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- udzielają szeroko rozumianego wsparcia uczniom z Ukrainy.
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców;
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych;
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami-uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z obniżonego poczucia własnej wartości i poczucia sprawczości,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży; \podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych;
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze;
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy;
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły;
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach;
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki;
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów;
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów;

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny;
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę;
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole;
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów;
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły;
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną;
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów;

- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję;
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

ROZDZIAŁ VI

Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2024/25

Obszar rozwoju intelektualnego:

- Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.- prowadzenie zajęć rozwijających , organizacja konkursów, zawodów, warsztatów. zajęć rozwijających zainteresowania.
- Udzielenie pomocy w odpowiedniej formie wszystkim uczniom wymagającym wsparcia-objęcie wszystkich uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z potrzebami każdego z uczniów.
- Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych- motywowanie, stały monitoring.

Obszar rozwoju społecznego:

- Integracja zespołów klasowych: Organizacja zajęć integracyjnych, szczególnie z uwzględnieniem uczniów z Ukrainy.
- Utrwalanie norm i zasad: Stałe przypominanie i dbanie o prawidłowe rozumienie oraz respektowanie obowiązujących norm w szkole.
- Rozwój umiejętności społecznych: Realizacja zajęć i programów mających na celu rozwój umiejętności społecznych i budowanie poprawnych relacji.
- Aktywizacja społeczna: Udział uczniów w wycieczkach, wyjściach, konkursach międzyszkolnych oraz organizowanie akcji wolontarystycznych.
- Postawa proekologiczna: Udział uczniów w spotkaniach, akcjach, realizacja programów o charakterze proekologicznym.

Obszar rozwoju fizycznego

- Kształtowanie zachowań prozdrowotnych: Uczenie uczniów podejmowania i realizacji zdrowych nawyków.
- Ochrona zdrowia psychicznego: Udział uczniów w zajęciach, warsztatach na temat ochrony zdrowia psychicznego, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych.
- Zdrowy styl życia wolny od uzależnień cyfrowych: Udział uczniów w zajęciach, warsztatach, pogadankach mających na celu uświadamianie uczniów o niebezpieczeństwach związanych z nadużywaniem technologii, takich jak komputery, Internet, telefony komórkowe i telewizja.
- Świadome zależności między stylem życia a zdrowiem: Przeprowadzanie zajęć , warsztatów, pogadank mających na celu budowanie świadomości na temat wpływu stylu życia na zdrowie. Zapoznanie uczniów z zasadami zapobiegania chorobom zakaźnym.
- Profilaktyka uzależnień: Prowadzenie warsztatów, realizacja programów w wybranych klasach w celu kształtowania postaw zapobiegających kontaktowi z używkami, substancjami psychotropowymi, środkami odurzającymi i dopalaczami.

Obszar rozwoju emocjonalnego

- Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby: Organizacja konkursów i turniejów, które pomagają uczniom budować pozytywny obraz siebie oraz poczucie sprawczości.
- Samoocena i rozpoznawanie predyspozycji: Pomoc uczniom w rozwijaniu umiejętności samooceny, rozpoznawania swoich / mocnych i słabych stron/oraz konstruktywnego radzenia sobie z trudnościami.
- Radzenie sobie z agresją i przemocą: Realizacja programów i warsztatów wspierających rozwój umiejętności radzenia sobie z agresją i przemocą.
- Rozpoznawanie emocji: Wykorzystywanie sytuacji wychowawczych do rozwijania umiejętności rozpoznawania własnych emocji i dostosowywania zachowań adekwatnie do danych sytuacji społecznych, uczenie radzenia sobie ze stresem.
- Utrwalanie wiedzy na temat potrzeby zwrócenia się o pomoc w razie stwierdzenia pogorszenia nastroju, przemęczenia, pogorszenia kondycji psychicznej: zajęcia, warsztaty
- Równowaga psychiczna: Warsztaty, zajęcia, programy ukierunkowane na budowanie u uczniów równowagi i harmonii psychicznej, kreowanie właściwego stosunku a, poczucia siły, chęci do życia i witalności.

Obszar rozwoju moralnego.

- Upowszechnienie wiedzy o normach i wartościach: Edukacja uczniów na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
- Zapoznanie z systemem wartości: Informowanie uczniów i rodziców o systemie wartości przyjętym w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjach prawa wewnątrzszkolnego.
- Wychowanie do dojrzałości: Kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, które umożliwiają podejmowanie odpowiedzialnych decyzji.
- Czynienie dobra: Rozwijanie u uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra. Udział w akcjach wolontarystycznych, organizacja wsparcia rówieśniczego.
- Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami. Prowadzenie mediacji szkolnych, tworzenie warunków Dążenie by uczniowie w swoich zachowaniach kierowali się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

ROZDZIAŁ VII

Harmonogram działań

	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
SFERA INTELEKTUALNA				
	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz, obserwacje podczas bieżącej pracy. Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć rozwijających pasje i talenty, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta. Szkolenie rady pedagogicznej z zakresu nowatorskich aktywnych metod pracy oraz nowych technologii cyfrowych. Wdrażanie aktywizujących metod pracy z uczniami.	nauczyciele, wychowawcy nauczyciele wychowawcy klas koordynatorzy WDN	IX cały rok zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie zgodnie z harmonogramem WDN dla poszczególnych etapów edukacyjnych.
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	zajęcia z doradztwa zawodowego , zajęcia kreatywności ,TUS	wychowawcy, doradca zawodowy	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach

	Kształtowanie postawy twórczej, rozwój kreatywności, rozwijanie poczucia sprawczości.	Realizacja zajęć z wykorzystaniem form i metod rozwijających kreatywność, szkolne festiwale twórczości artystycznej, konkursy, przegląd. Aktywizowanie rodziców do aktywnego udziału w życiu placówki.	wychowawcy, organizatorzy konkursów, arteterapeuci, muzykoterapeuci	cały rok
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów w sposób kulturalny.	warsztaty w klasach VII/VIII Szkoły Podstawowej i Szkole Branżowej I stopnia	wychowawcy, nauczyciele, opiekun samorządu, pedagog. psycholog	cały rok
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez doskonalenie techniki uczenia się i uświadamianie wagi edukacji.	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, warsztaty	pedagog. psycholog , nauczyciele, wychowawcy	na bieżąco
	Poznawanie historii i kultury polskiej i europejskiej	Zajęcia, warsztaty projekty, wycieczki . Lekcje wychowawcze.	nauczyciele, wychowawcy,	cały rok
	Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych i wzrost motywacji do nauki w oparciu o cele i marzenia.	Monitorowanie frekwencji. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego Lekcje wychowawcze	pedagog, nauczyciele, wychowawcy	cały rok
	SFERA MORALNA			

Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, chęci czynienia dobra poszanowania ludzkiej jednostki.	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny. Udział w akcjach Góra Grosza , WOŚP, wsparcia dla potrzebujących Dzień dobrych uczynków.	pedagog, psycholog, nauczyciele, opiekun samorządu szkolnego	cały rok
Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, prezentacje, przedstawienia konkursy, tematyczne lekcje wychowawcze	nauczyciel przedmiotowi, wychowawcy klas	Na bieżąco w trakcie zajęć lekcyjnych oraz zgodnie z kalendarzem imprez
Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze,	nauczyciele, wychowawcy klas	Zgodnie z planami wychowawców klas.
Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	Lecje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki, projekty i programy	nauczyciele, wychowawcy	Zgodnie z planami wychowawców klas.
Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka , agresję	Obchody Dnia Tolerancji, Godności Człowieka, Szkolny Tydzień Profilaktyki warsztaty	pedagog, psycholog szkolny, nauczyciele wychowawcy klas	Zgodnie z kalendarzem imprez

	Kształtowanie empatii i zrozumienia wśród uczniów różnych rodzajów niepełnosprawności.	pogadanki, warsztaty, projekcja filmów edukacyjnych,	nauczyciele, pedagog, psycholog	Na bieżąco oraz obchody Międzynarodowego dnia godności osób niepełnosprawnych, Dnia osób z niepełnosprawnością intelektualną, Dnia osób z Zespołem Downa, Światowego Dnia Świadomości Autyzmu
	Wsparcie uczniów w rozwiązywaniu konfliktów i promowanie wartości moralnych	Mediacje rówieśnicze.	pedagog Samorząd uczniowski	Wg potrzeb

SFERA FIZYCZNA

Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą oraz poszerzanie wiedzy z zakresu pierwszej pomocy medycznej .	Zajęcia ruchowe, turnieje. Realizacja programów profilaktycznych. Zajęcia w ramach lekcji ebd i godzin wychowawczych.	pedagog, psycholog, nauczyciele nauczyciele W-F	Zgodnie z kalendarzem imprez. Tydzień Profilaktyki
Promowanie aktywności sportowej i aktywnego spędzania wolnego czasu	Dzień Zdrowia. Turnieje konkursy, zajęcia aktywizujące.	nauczyciele W-F nauczyciele	Cały rok
Promowanie zdrowego odżywiania i profilaktyka otyłości	Apele, zajęcia warsztatowe,	nauczyciele	Zgodnie z planami pracy wychowawców klas.
Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa, radzenia sobie w sytuacjach zagrożeń dla zdrowia fizycznego, psychicznego.	Zajęcia tematyczne na godzinach wychowawczych. Realizacja programów profilaktycznych. Program” Oblicza depresji”	wychowawcy klas edagog, psycholog	Godziny wychowawcze. Zajęcia wg planu pracy pedagoga , psychologa

	Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny w związku z możliwością kontaktu z chorobami zakaźnymi.	Pogadanki na lekcjach. Treningi . Programy profilaktyczne.” Podstępne wzw” HIV/AIDS, „Znamie?”, Znam je!”	Wychowawcy klas. Nauczyciele	Na bieżąco.
	Przeciwdziałanie zagrożeniom cywilizacyjnym i profilaktyka uzależnień. Przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z zażywaniem dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych.	Szkolny Tydzień Profilaktyki. Spotkania ze specjalistami, przedstawicielami instytucji pomocowych. Programy Profilaktyczne. Jaś i Małgosia na tropie. Klub domowych detektywów. Bieg po zdrowie Unplugged Smashed Nawigacja na każdą pogodę. „ Ars bliżej siebie” Projekty.	Pedagog, psycholog, nauczyciele	Cały rok

SFERA SPOŁECZNA

	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej a także społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły.	Omówienie zasad statutu szkoły, regulaminów i procedur szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	wychowawcy	IX
	Integracji zespołów klasowych ze szczególnym uwzględnieniem integracji z uczniami z Ukrainy.	Zajęcia integracyjne w klasach. Kontrakty klasowe. Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania.	wychowawcy,	cały rok
	Uczenie zasad samorządności i demokracji.	Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, Wybór opiekuna samorządu.	opiekun samorządu wychowawca klasy	IX.2024
	Utrwalanie zasad kultury bycia i słowa	Zajęcia z wychowawcą,	wychowawcy klas nauczyciele	cały rok
	Troska o budowanie poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole.	Zajęcia wychowawcą, spotkania z przedstawicielami Straży Miejskiej i Policji. Warsztaty, projekty	pedagog, psycholog szkolny, nauczyciele	cały rok

	Kształtowanie postawy proekologicznej opartej na szacunku wobec środowiska naturalnego.	Udział w akcji sprzątanie świata. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze.	nauczyciele	zgodnie z kalendarzem imprez na bieżąco
	Kształtowanie aktywnej postawy zawodowej.	warsztaty dla III klas Szkoły Branżowej i SPdP, zajęcia lekcyjne	doradca zawodowy nauczyciele	drugie półrocze zgodnie z harmonogramem zajęć
	Zapoznanie uczniów ze standardami ochrony małoletnich	Lekcje wychowawcze z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i materiałów edukacyjnych. Prowadzenie cyklicznych spotkań z uczniami, podczas których będą omawiane sytuacje, w których standardy te mają zastosowanie, oraz sposoby ich przestrzegania.	Dyrektor szkoły Wychowawcy klas	
	Monitorowanie i egzekwowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich w szkole	Organizacja regularnych audytów i raportów dotyczących przestrzegania standardów ochrony małoletnich oraz podejmowanie działań naprawczych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.	Dyrektor szkoły, zespół ds. monitorowania standardów ochrony małoletnich,	

	SFERA EMOCJONALNA			
	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	warsztaty lekcje wychowawcze	psycholog szkolny, wychowawca nauczyciele	cały rok wg planu
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	zajęcia integracyjne w klasach, lekcje wychowawcze	pedagog, psycholog szkolny, nauczyciele	pierwsze półrocze
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych emocji, radzenia sobie z trudnymi emocjami, stresem.	warsztaty lekcje wychowawcze, zaj. dydaktyczne Program „Przyjaciele Zippiego”	psycholog szkolny, pedagog nauczyciele	cały rok
	Budowanie równowagi, harmonii psychicznej, Poczucia siły, chęci do życia i witalności.	Lekcje wychowawcze. Warsztaty	nauczyciele, wychowawca, psycholog	Cały rok.
	Kształtowanie umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji, rozwoju własnej osobowości.	Zajęcia lekcyjne	nauczyciele	Cały rok

	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej w tym pogorszenia nastroju, na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą	lekcje wychowawcze z udziałem psychologa/pedagoga Warsztaty, innowacje pedagogiczne.	wychowawcy klas	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej. Budowanie poczucia bezpieczeństwa u uczniów.	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń.	wychowawcy klas/ psycholog	zgodnie z potrzebami
	Budowanie prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty	Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty Program” Empatyczna klasa”	wychowawcy klas pedagog/ psycholog	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów

ROZDZIAŁ VIII

Ewaluacja.

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Program wychowawczo-profilaktyczny jest dokumentem dynamicznym, który ma na celu dostosowywanie się do zmieniającej się rzeczywistości. Jego skuteczność będzie monitorowana i poddawana cyklicznej ewaluacji. **Monitorowanie** polega na systematycznej obserwacji realizacji celów i zadań programu, natomiast **ewaluacja** to pogłębiona analiza i ocena wartości programu, która pozwala na decyzję o jego kontynuacji lub modyfikacji.

Źródła informacji do ewaluacji programu obejmują:

- Udział w projekcie „Nawigacja na każdą pogodę ”
- Obserwację i analizę zachowań uczniów.
- Wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli oraz spotkania zespołów problemowych.
- Semestralne sprawozdania koordynatorów etapów edukacyjnych.
- Analizę dokumentacji.
- Rozmowy z uczniami i rodzicami.
- Udział uczniów w różnych imprezach szkolnych i pozaszkolnych.
- Analizę trudnych przypadków wychowawczych oraz podejmowanych działań zaradczych i postępów.

Ewaluacja programu będzie przeprowadzana co roku przez Zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego, powołany przez dyrektora.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną ZPSWR w Cieszynie
w dniu

Program wychowawczo - profilaktyczny ZPSWR w Cieszynie uzupełniają i uszczegóławiają następujące dokumenty:

Statut Szkoły

Program Rozwoju Szkoły

Regulamin Samorządu Szkolnego

Kalendarz imprez szkolnych

Plan Organizacji Pracy Szkoły

Załącznikiem do szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły są obowiązujące w ZPSWR procedury.

Szczegółowy plan pracy wychowawczo - profilaktycznej uzgadnia wychowawca z uczniami, ich rodzicami oraz nauczycielami uczącymi w oddziale i innymi nauczycielami - specjalistami.

Program Wychowawczo -Profilaktyczny na rok szkolny 2024/25 opracował zespół w składzie: J. Urbaniec-Mołek, S Nogowczyk, E.Odelska, M Hławiczka, P Łysień, M.Chybiorz